

China

Glady's Dylward

China

— Gladys Aylward —

Paragraaf I

'Wie was Gladys Aylward en wat is haar relatie met China?'

Gladys Aylward, de vrouw met het Boek

Paragraaf I.1 'Een korte omschrijving van het leven van Gladys Aylward'

Gladys Aylward wordt geboren op 24 februari 1902 in een arbeidersgezin te Edmonton, Londen. Vanaf haar 14e heeft ze het ene baantje na het andere baantje, ze houdt het nooit lang uit. Ze geniet 's avonds vaak van het leven in het verlichte hart van Londen. Tot ze rond 1920 op een avond een kerk in wordt getrokken (§3a) en geraakt wordt door de woorden van de prediker. Er volgen weken van onrust, tot ze op bezoek gaat bij de prediker en in gesprek komt met de vrouw van de dominee. Onder het gebed mag ze bewust worden van Gods genade en vind ze rust in haar ziel. Ze doet haar werk als kamermeisje plichtsgetrouw en nauwgezet. Op een gegeven moment ervaart ze een roeping om naar China te gaan, hierbij wordt ze zeer op de proef gesteld (§2a). Op 30 jarige leeftijd komt ze op een wonderlijke wijze aan in China (§2b) waar ze bij een oude zendelingsvrouw verblijft. In 1936 wordt ze een Chinese burger, ze krijgt een Chinees paspoort.

Ze heeft als zendelinge veel mogen betekenen in het Chinese land (§4). Veel mensen hebben door haar het Evangelie mogen horen, soms op heel wonderlijke wijze (§3b). Het was niet altijd even gemakkelijk voor haar als vreemdelinge in China. In 1947 ging ze, na 17 jaar niet meer in Engeland te zijn geweest, terug naar haar geboorteland. 'Toen ik in Engeland terug kwam na een afwezigheid van meer dan 17 jaar, voelde ik mij hier net zo'n vreemdeling als toen ik voor het eerst in China aankwam' (Mijnders- van Woerden, p. 264). Ze bleef tien jaren in Engeland, daarna vertrok ze weer naar China, Hongkong. In de herfst van 1957 moet zij Hongkong verlaten. Ze ging naar het eiland Formosa in Taiwan. Hier heeft ze een weeshuis opgericht en is hier gebleven tot haar pelgrimsreis op deze aarde is geëindigd. Ze overleed nadat ze op een avond had gesproken bij een vrouwen-samenkomst. Ze was eigenlijk te zwak om dit nog te doen, maar niemand kon haar tegen houden als zij zo sprak: 'Laat mij toch gaan, ik verlang Hem te dienen tot het eind van de weg' (Mijnders- van Woerden, p. 325). Zo overleed ze de dag na deze avond op 3 januari 1970. (<http://www.tlogical.net/bioaylward.htm>).

Er zijn verschillende bronnen over het leven van Gladys Aylward. Dit verslag is het meest gebaseerd op het boek *De vrouw met het Boek*. Een ander boek luidt: *De kleine vrouw*. Dit boek is afkomstig uit Engeland, Amerika en vertaald naar het Nederlands. In dit boek staat een bijzondere vriendschap met een officier uit het Chinese leger beschreven, er is een roman omheen geweven. Zelf vond ze dit vreselijk, ze had nooit zo'n liefdesaffaire meegemaakt, ze vond het maar goedkope reclame. Ook is het leven van Ai-Weh-Töh, zoals ze bekend stond in China (§5a) verfilmd in 'Inn of the Sixth Happiness'. Helaas staan in deze film ook veel onjuistheden zoals in het volgende citaat geschreven staat:

"Please note that although 'Inn of the Sixth Happiness' is a well-produced, heartwarming movie starring the great actress Ingrid Bergman it was a thorn in the side of Gladys Aylward. She was deeply embarrassed by the movie because it was so full of inaccuracies. Hollywood also took great liberties with her infatuation with the Chinese Colonel Linnan, even changing him into an Eurasian. But Gladys, the most chaste of women, was horrified to learn the movie had portrayed her in 'love scenes'. She suffered greatly over what she considered her soiled reputation." (Wellman).

China

— Gladys Aylward —

Paragraaf 2

Hoe is ze in China terecht gekomen?

Paragraaf 2.1 'Haar roeping om naar China te gaan'

Na Gladys's bekering gaan de jaren voorbij. Ze werkt hard en is te vertrouwen. Ze sluit zich aan bij een vereniging voor evangelisatie. Daar leest ze in een tijdschrift dat er zendelingen voor China nodig zijn. Ze leest over miljoenen mensen die nog nooit van Christus hebben gehoord. Dit grijpt haar erg aan. Ze spreekt er over met haar vrienden, maar niemand begrijpt haar. Mensen ergeren zich aan haar. Haar broer zegt tegen haar: 'Ga dan zelf, als je denkt dat het echt nodig is. (Mijnders- van Woerden, p. 20)' Gladys denkt hier diep over na. Enige tijd daarna leest ze in een nieuwsbericht dat de grenzen naar China opengaan. 'De deur is open, nú moet er iets gedaan worden!' Gladys wil het graag aan haar ouders vertellen, ze besluit naar hen toe te gaan. Ze vertelt haar ouders dat ze graag naar China zou willen. Haar vader vraagt zich af wat ze daar wil gaan doen, want ze is geen verpleegster en ook geen onderwijzeres. Gladys vertelt over haar roeping, maar haar vader wordt heel boos. Hij zegt: 'Vooruit, ga de kamer uit! Dat onzinnige gepraat over China, daar heb ik nu genoeg van. Het enige wat jij kunt, is praten... praten! Dat is alles wat jij kan, alléén praten!' (Mijnders- van Woerden, p. 22) Huilend gaat Gladys de kamer uit en ze bidt tot God. Dan begrijpt ze ineens wat haar vader heeft gezegd. Hij zegt dat ze alleen kan praten, maar daar kan ze dan juist mee aan de slag. Ze bidt tot de Heere: 'Och Heere, mijn vader zegt: Het enige wat je kunt, is praten. Wel, het is goed, dan zal ik praten... en ik zal blijven spreken... maar dan zal het over U zijn; och, Heere, mag het dan ook voor U zijn?' (Mijnders- van Woerden, p. 22) Dan komen er bemoedigende woorden in haar gedachten: ...Zijt niet bezorgd wat gij spreken zult, Ik zal Mijn woorden in uw mond leggen!

Gladys gaat naar het gebouw van CHINA INLAND MISSION. Hier wil men mensen opleiden om naar China te gaan. Ze heeft een brief geschreven en nu moet ze op gesprek komen. Ook moet er een psychische test afgenomen worden. Er wordt over haar vergaderd en na zeer zorgvuldige overweging wordt ingestemd met haar aanbeveling. In het begin van het jaar 1930 begint er een nieuwe periode in het leven van Gladys Aylward. Ze krijgt een proeftijd van drie maanden. De meisjes worden voorbereid op hun grote reis naar China. Gladys doet ook hier haar plicht getrouw. Als er onverwachts hulp nodig is, springt Gladys op om te helpen. Ze doet haar werk beter dan de anderen. Maar het is het theoretisch onderwijs wat haar verbijstert. Ze probeert het te begrijpen, krijgt daarbij hulp maar haar examens zijn niet goed. Een van de studentes zegt: 'Deze studie lijkt me wat zwaar voor jou, zou je ermee willen stoppen?' 'Ophouden...?' vraagt Gladys verbaasd. 'O, nee! Ik moet toch naar China.' (Mijnders- van Woerden, p. 26). Als de drie maanden proeftijd voorbij zijn heeft Gladys weinig vordering in haar studie gemaakt. Er wordt in een vergadering besloten dat het zo niet langer kan. 'Wij kunnen u niet uitzenden naar China.' Gladys is helemaal overrompeld door deze boodschap. Ze weet niet wat ze nu moet gaan doen. Ze begrijpt het niet. Eén van de vrouwen vertelt haar dat ze bij twee gepensioneerde zendelingen zou kunnen gaan werken. Dit wil ze aannemen. Voordat ze weggaat zegt ze: 'Misschien heb ik in de lessen niet zoveel geleerd, maar... ik heb hier geleerd om te bidden...werkelijk, ik heb leren bidden.' (Mijnders- van Woerden, p. 29)

Bij het zendingsechtpaar leert Gladys veel. Zij vertellen haar over de wegen die de Heere met hen ging. Die wegen waren vaak zo anders dan dat ze zelf gedacht hadden. Gladys probeert te ontdekken welk werk ze moet gaan doen. Elke avond gaat ze naar de havens om de jonge meisjes te waarschuwen die daar rondslechteren, ze vertelt hen over de Heere. Haar vrienden zeggen dat ze China maar moet vergeten, maar dat kan Gladys niet. Dan op een dag leest ze in de Bijbel. Genesis 12:1-2. 'De Heere nu had tot Abram gezegd: Ga gij uit uw land en uit uw maagschap en uit uws

China

— Gladys Aylward —

vaders huis naar het land dat Ik u wijzen zal; en Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen, en uw naam groot maken, en wees een zegen.’ Ook leest Gladys over Mozes, hij was ook gehoorzaam aan Gods opdracht. Gladys weet wat ze moet doen. Ze moet haar reisgeld gaan verdienen om naar China te gaan.

Gladys werkt hard en bidt veel. Haar gebeden worden verhoord en ze krijgt steeds meer geld. De goedkoopste reis is per trein door Europa, Rusland en Siberië en kost 47 dollar. Elke week brengt Gladys haar geld naar het reisbureau, waar ze het geld apart leggen voor haar. Zo gaan de maanden voorbij. Op een avond spreekt er een zendeling die uit China is teruggekeerd. Hij vertelt over een oude dame van 73 jaar, die op een zendingspost in China werkt. Ze zou graag een jong meisje met liefde voor het zendingswerk bij zich hebben. Gladys is ontzettend blij als ze dit hoort. De man vertelt dat er niemand is die het reisgeld kan betalen. Maar Gladys zegt: ‘Dat geld heb ik al zelf gespaard, maar ik wachtte op een aanwijzing van de Heere wáárheen ik moet gaan.’ (Mijnders- van Woerden, p. 35) Gladys stuurt een brief en krijgt antwoord dat ze mag komen. Ze gaat nog één keer naar huis. Beladen met spullen vertrekt Gladys, ze nemen afscheid en dan gaat de trein op weg. Het is 15 oktober 1932.

Paragraaf 2.2 ‘Haar reis naar China’

Harwich. Daar verlaat ze de trein en stapt over naar de boot om de Noordzee over te steken naar Hoek van Holland. Vanaf Den Haag reist ze met de trein verder. Ze reist dwars door Nederland, Duitsland, Polen, Rusland en Mandsjoerije. En vandaag reist ze met een Chinees voertuig naar de zendingspost in Noord-China. Onderweg maakt ze van alles mee, Gladys wordt wonderlijk bewaard.

Een Nederlandse conducteur vertelt haar dat de trein niet verder gaat dan Rusland. Gladys schenkt geen aandacht aan zijn woorden. Ze leest in haar bijbel en in haar hart bidt ze tot de Heere. De woorden van de Heere klinken in haar hart: ‘...en IK zal u zegenen...’ Ze reist in enkele dagen door naar Rusland. In Rusland ziet ze veel armoede. Ze vindt het erg dat ze deze taal niet spreekt, omdat ook deze mensen van de Heere moeten horen. Op 18 oktober rijdt ze het station van Moskou binnen. Ze is bang voor de soldaten die daar allemaal rondlopen, maar ze bidt ernstig om bewaring. De trein vertrekt uit Moskou en ze reist nu over de steppen van Siberië. Telkens wordt ze verkwikt door woorden die ze in de Bijbel leest. Na enkele dagen merkt Gladys dat er helemaal geen gewone burgers meer in de trein zitten. De coupes zijn gevuld met soldaten. Bij het station Chita beveelt een Russische officier dat ze moet uitstappen, maar Gladys weigert. Hij probeert haar duidelijk te maken dat ze niet verder kan omdat er oorlog is in Mandsjoerije. Maar Gladys, ‘ze laat hem haar Bijbel zien en zegt rustig en vastberaden: “Dit Woord van God moet ik naar China brengen”.’ (Mijnders- van Woerden, p. 42) Ze moet naar China! Gladys valt in slaap en als ze wakker wordt komt ze op een ander station. Daar pakt een militair haar koffer en tas en zet die op het perron. Daar staat ze, eenzaam en alleen. De treinbeambte komt haar nog vertellen dat dit het einde van de reis is. De soldaten marcheren naar de grens en deze trein blijft hier staan. Gladys zakt in elkaar in de ijskoude nacht. Enkele mannen hijsen haar overeind, ze wordt naar een bouwkeet gebracht. Daar krijgt ze warme koffie. Dan moet ze naar Chita. Daar gaat ze langs de spoorlijn. Ze hoort mitrailleurvuur en het gehuil van wolven. De weg is zo ver. Ze roept tot de Heere en dan hoort ze in haar hart de woorden: ‘Vrees niet... gedenk aan de Heere.’ Ze zit daar in de eenzame nacht, vol van benauwdheid. Ze wordt versterkt door de Heere. Ze heeft een spiritusbrander mee, waarmee ze warme bouillon kan maken. De nieuwe dag breekt aan, uren achter elkaar ploetert ze door de

China

— Gladys Aylward —

sneeuw. Eindelijk komt ze bij het perron aan. In de stationswachtkamer rust ze wat uit en wordt ze wat verwarmd.

Dan staan er twee controleurs voor haar en moet ze komen. Ze moet haar paspoort afgeven en ze wordt naar een kleine kamer gebracht. De deur wordt achter haar op slot gedaan. Ze moet daar de nacht blijven, zonder bed. De volgende dag moet ze weer naar de Russische officier komen. Hij wijst naar het woord 'missionary' (dit betekent: zendeling). 'De officier kijkt haar streng aan als hij zegt: "Dat betekent dat u machinist bent. U moet niet naar China gaan, u moet bij ons in Rusland blijven."' (Mijnders- van Woerden, p. 48)

Gladys probeert uit te leggen dat dit niet haar werk is, maar dat helpt niet. Er valt een foto van haar broer in uniform uit haar Bijbel. De soldaten bekijken deze foto en behandelen haar ineens met heel veel respect. Ze wordt op de trein naar Harbin gezet. Onderweg stopt de trein ineens en moet ze een nacht in de ijzige kou verblijven. De volgende dag zit ze weer in de trein. Nog een keer moet ze overstappen in Pogranilchnai en dan hoopt ze de grens over te gaan. Ze komt aan in Vladiwostock en er wordt gezegd dat dit het laatste station is. Daar staat ze weer alleen.

Er komt een man naar haar toe en hij vraagt of ze naar China moet. Dankbaar loopt Gladys achter hem aan. Ze wordt naar een hotel gebracht waar ze haar paspoort moet inleveren. Drie dagen lang wordt ze overal waar ze naar toe gaat gevolgd. Op een dag gaat ze een eindje wandelen, zonder dat ze gevolgd wordt. Dan hoort ze ineens een meisje Engels spreken. Ze wordt gewaarschuwd dat ze haar paspoort terug moet nemen. Deze nacht zal ze om 1 uur opgehaald worden door een oude man, die zal haar helpen te vluchten. Om 1 uur wordt er op haar deur geklopt en Gladys volgt de oude man. Zonder geluid verlaten ze het hotel. Buiten ziet ze het meisje weer staan. Het meisje vertelt haar dat ze naar een Japans schip moet gaan, wat snel vertrekt. Ze moet de kapitein vragen of ze mee mag. Als dank geeft Gladys haar handschoenen en een paar wollen kousen. Gladys rent naar het schip en gaat de kapiteinshut binnen. Ze smeekt de man of ze mee mag naar Japan. De man stemt na een tijdje toe en zal voor haar bescherming zorgen. Enkele uren later vaart ze, weg van Rusland naar Japan.

In de stad Kobe wordt Gladys naar het Engelse consulaat gebracht, hier worden haar reispapieren naar China geregeld. Ze gaat per boot naar Tientsin. Daar komt ze aan bij LONDON MISSIONRY SOCIETY. De mensen zijn ontzettend aardig voor haar. Er wordt een dankgebed opgezonden naar de Heere.

'Van Tientsin reist Gladys per trein naar Peking en verder door naar Yutse, aan de grens van de Shansi-provincie.' (Mijnders- van Woerden, p. 58) Vanuit Yutse gaat ze met de bus via Tsinchow naar Teshchow. Hier is een zendingspost, waar de weduwe Smith woont. Zij is hier gebleven na de dood van haar man. Gladys wordt voorbereid op de taak in Yang-Cheng. Ze krijgt Chinese kleding aan.

Vanaf Teshchow moet ze nog twee dagen per ezel door het bergland reizen. Tijdens de reis leest ze in haar Boek. Dan komt ze aan in Yang-Cheng en ontmoet ze mevrouw Lawson.

China

— Gladys Aylward —

Paragraaf 3

‘Hoe ziet het geloofsleven van Gladys Aylward eruit?’

Paragraaf 3.1 ‘Haar bekering’

Gladys Aylward bracht haar jonge jaren door in Londen. Door hulp van vrienden kon ze in Londen een goede baan krijgen als kamermeisje. Ze vertrekt vanuit haar ouderlijk huis naar een groot huis om daar te dienen. Vanuit dit huis kan ze gemakkelijk het hart van Londen bereiken. Londen met ‘z’n fonkelende lichten, met de lokkende roep van melancholieke en opwindende muziek, die uit de bars en restaurants de straten op zweeft; die wandelaars doet stilstaan, hen in een roes van onbestemd heimwee brengt en met sterke zuigkracht naar binnen trekt’ (Mijnders- van Woerden, p. 10). Vaak is Gladys te vinden in theaters waar toneelspelers haar spannende avonturen laten beleven. Ze droomde er dan ook van om eens actrice te worden: ‘Zij, Gladys Aylward, het meisje dat niet voldoende groeide, die zo klein bleef; die er met haar steile zwarte vlechten zo onnozel uitzag; die nooit geprezen werd om haar leuke verschijning, omdat ze helemaal niet mooi was, niet aantrekkelijk... Zij zou zalen vol mensen kunnen trekken in Londen’ (Mijnders- van Woerden, p. 12).

Zo ging haar leven door, tot ze op een avond onderweg naar het toneel door een groep jonge mensen een kerk in wordt getrokken. Ze wil er eigenlijk niet blijven, maar er wordt haar al een plaats aangewezen. Ze heeft niet de moed meer om hier weer vandaan te gaan. Daar zit Gladys Aylward, die nooit meer in een kerk wilde komen; ze wil niet luisteren. Toch dringen de woorden van de prediker door tot in het diepst van haar ziel. Hij spreekt over de Levende God, die alles weet en kent. De tekst uit 2 Korinthe 5:10 laat haar niet meer los: “Want wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage hetgeen door het lichaam geschiedt naar dat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.” Als de dienst geëindigd is wil ze zo snel mogelijk weg om alles te vergeten wat ze heeft gehoord. Maar dan gebeurt er iets wonderlijks; ze voelt een hand op haar schouder en hoort: “Miss Aylward, ik geloof dat de Heere jou in Zijn huis wil hebben.” Ze holt weg, dit wil ze niet. Er volgen weken van onrust voor Gladys. Ze gelooft dat het waar is dat ze voor de rechterstoel moet verschijnen en voelt zich schuldig over zoveel dingen uit haar leven. Ze besluit op bezoek te gaan bij de dominee van die bewuste avond. Omdat de dominee niet aanwezig is komt ze in gesprek met de predikantsvrouw. Ze vertelt van haar geestelijke nood en onrust in haar hart. De predikantsvrouw blijft rustig, ze gelooft dat haar ziel op een bijzondere wijze door God is aangeraakt. De predikantsvrouw spreekt met overtuiging tegen haar. De prediking in de kerk die Gladys hart een onrust gewekt heeft, is een zeer persoonlijke gebeurtenis voor haar. Nu heeft zij ook zeer persoonlijk de ervaring nodig, dat Jezus Christus, de Levende Zaligmaker, die ook heden machtig en gewillig is zondaren aan te nemen, Zich zal bekend maken in haar ziel. Dit moet als een werkelijkheid in haar ziel ervaren worden. En deze ervaring is een zaak van geloof. Daar zit Gladys, voorovergebogen te huilen tegenover de predikantsvrouw. Dan vraagt zij of ze met Gladys mag bidden. De vrouw vraagt of God haar uit genade door het offer van Jezus Christus wil aannemen, haar zonden wil vergeven en haar voor altijd in Zijn handen wil vasthouden. Na het gebed blijft het enige tijd stil in de kamer. Zwijgend nemen ze afscheid, spreken kan ze niet. Er ligt een rustige blik in haar ogen die er tevoren niet was. Gladys sprak zelden over dit bezoek, omdat het voor haar een zo persoonlijke tere herinnering had, maar eens heeft ze gezegd (Mijnders- van Woerden, pp. 13-18):

China

— Gladys Aylward —

“De Heere was aan die plaats en onder dat gebed geloofde ik, dat Hij gewillig was mij aan te nemen, en Hij maakte mij gewillig mij geheel aan Hem over te geven.”

Zo veranderde het leven van Gladys Aylward. Vanaf dit moment hebben de Bijbel en het gebed de meeste waarde voor Gladys. Haar omgeving merkt een verandering, ze laat geen kerkdienst voorbijgaan en komt veel bij een Evangelische samenkomst. Ondertussen is ze 18 jaar en vertelt veel uit Gods Woord. De geestelijke nood van de mensen om haar heen dringt haar om met hen te praten. Al is ze jong en klein, ze waarschuwt met de ernst van een volwassene dat ze zo niet door kunnen leven, dat ze bekeerd moeten worden!

Paragraaf 3.2 ‘Haar leven als gelovige’

In het leven van Gladys komt duidelijk naar voren dat ze alles in dienst van de Heere stelt. Een site omschrijft Gladys Aylward als volgt: *“Gladys Aylward stands out as an example of how God can use someone of meager means and abilities when they give themselves over to the leading of the Holy Spirit* (<http://www.tlogical.net/bioaylward.htm>). In deze omschrijving komt ook duidelijk naar voren dat het geloof een belangrijk kenmerk is van haar leven. Ik wil in deze paragraaf enkele voorbeelden noemen waarin haar leven als gelovige duidelijk tot uitdrukking komt en iedere medegelovige haar leerpunten uit kan halen.

- ∞ Nadat ze zich geroepen voelde om in China het Evangelie te verkondigen, is er een lange tijd voorbij gegaan. Door haar geloof heeft ze doorzettingsvermogen ontvangen, om te blijven volhouden met het sparen voor een treinkaartje. Dus al voordat ze daadwerkelijk naar China ging, stond haar leven in het teken van haar taak als zendeling; elke spaarcent was voor haar ticket naar China.
- ∞ Wat Gladys erg bijzonder maakte was haar zorgen om anderen. Altijd cijferde ze zichzelf weg, eerst de kinderen eten, dan zij zelf pas. Had ze maar weinig kleding wat haar warm hield? Toch gaf ze haar warme handschoenen weg aan iemand die nog minder had. Dit is in het leven van Gladys heel vaak aan de orde geweest. Al had ze zelf nog zo weinig, andere mensen gingen voor!
- ∞ Ze praat graag en veel. In het boek komt verschillende keren naar voren dat ze tegen onbekenden over Hem praat. Ze waarschuwt veel mensen dat ze zo niet verder kunnen leven en er bekering nodig is!
- ∞ Gladys ging met zorg met kinderen om. Wanneer ze een vrouw met een erg ziek meisje zag zitten, kon ze hen niet zo laten zitten samen. Dat was het eerste meisje die ‘geadopteerd’ werd door Gladys. Er volgden nog veel andere kinderen, die ook geen vader of moeder meer hadden. Ook op deze manier liet ze veel van de christelijke naastenliefde zien.
- ∞ Ze had het niet altijd even makkelijk in haar leven. Toch bleef ze trouw aan haar God. Wanneer ze het moeilijk had, zich eenzaam voelde, het niet meer zag zitten, bad ze tot God. Toen er een roman over haar geschreven was heeft ze zich twee jaar afgezonderd in het weeshuis. “Gladys Aylward mag, na zware geloofsbeproeving, diepere geestelijke kennis van de Zaligmaker ontvangen”. Daarover heeft Gladys aan mevrouw Mijnders van Woerden geschreven in één van haar brieven.
- ∞ Als laatste wil ik ook in deze paragraaf wat vertellen over het einde van haar leven. Hoe ze tot het einde toe haar leven in teken van Hem stelde. Ze was eigenlijk te zwak om bij de vrouwenbijeenkomst dit te vertellen maar niemand kon haar tegenhouden: *‘Laat mij toch gaan, ik verlang Hem te dienen tot het eind van de weg’* (Mijnders- van Woerden, p. 325).

China

— Gladys Aylward —

Als je 'De vrouw met het Boek' zou lezen, zou je nog veel meer tegenkomen van haar leven als gelovige.

Paragraaf 4

'Hoe verloopt haar leven in Yang-Cheng?'

Gladys komt aan bij mevrouw Lawson in Yang Cheng. Mevrouw Lawson is erg koel tegen haar. Ze woont in een huis waarvan de Chinezen denken dat er bozen geesten in wonen. Aan Gladys de taak om het huis schoon te maken en te repareren. Gladys is erg moe en slaapt de eerste nachten met haar kleren aan en haar spullen bij zich in bed.

Mevrouw Lawson gaat haar eigen gang. Ze is niet gewend om met iemand samen te werken. Maar Gladys leert snel. Ze gaat steeds sneller woorden begrijpen en leren. Het is een wonder dat ze zo snel de Chinese taal begrijpt. Mevrouw Lawson vindt dat het tijd is alleen boodschappen te halen. Gladys komt onderweg kinderen tegen en praat met hen. Maar dan roepen ze lelijke woorden en grotere jongens gooien met mest van de straat. Ook de moeders zijn boos, omdat ze denken dat hun kinderen worden gestolen. Huilend rent Gladys naar huis. Mevrouw Lawson laat haar uithuilen en zegt: *'De Heere Jezus heeft tegen Zijn discipelen gezegd: ze hebben Mij gehaat, ze zullen ook u haten. Als de Heere Jezus jou gebruiken wil voor Zijn werk, nu, dan zullen de mensen je wel uitschelden. Misschien gebeuren er nog wel ergere dingen.'*

Op een dag lopen ze vanuit de bergen terug naar Yang Cheng. Er komt een enkele keer een ezelkaravaan op weg naar de Oostpoort. Gladys vraagt zich hardop af of er wel genoeg plek is voor al die ezelrijvers met hun dieren. Dit brengt mevrouw Lawson op een idee. 'We gaan een herberg beginnen', zeg ze. 'Daarvoor ben ik niet gekomen, dat is geen zendingswerk', zegt Gladys.

Maar mevrouw Lawson beslist en zo gebeurt het. Gladys heeft als taak om de ezels binnen te halen.

Maanden gaan voorbij, de vrouwen werken hard. De herberg wordt steeds bekender. 's Avonds worden er verhalen verteld. Mevrouw Lawson vertelt 's avonds uit de Bijbel. Gladys luistert aandachtig naar de verhalen in het Chinees en vergeet die nooit meer. Er is nog nooit iemand in het zendingswerk geweest die zo snel leert als Gladys Aylward. Maar Gladys doet haar werk op haar eigen manier en mevrouw Lawson ook. Dit leidt tot een botsing. Gladys wordt weggestuurd. Chang de kok zorgt voor een ezel en daar gaat Gladys met haar bezittingen naar een zendingspost van China Inland Mission. Hier wordt ze gastvrij ontvangen. Gladys blijft daar enkele weken en dan krijgt ze bericht dat mevrouw Lawson ernstig ziek is. Ze vraagt of Gladys spoedig terug wil komen. Gladys verpleegt mevrouw Lawson nog enkele dagen en dan sterft de oude vrouw. Haar laatste woorden zijn: *'Gladys... ik weet dat God jou naast mij geplaatst heeft... als antwoord op mijn gebed... Het is Zijn wil dat jij hier met het werk doorgaat... zoals Hij wil... Hij zal voor je zorgen... Hij zal je beschermen... en zegenen...'*

Als mevrouw Lawson is overleden wordt er een andere evangelist naar Yang Cheng gestuurd. Mr. Lu helpt Gladys met haar werk. Gladys vertelt hem dat ze graag vrouwen en kinderen in de bergen ook van de Heere wil vertellen. Hij zegt dat dit onmogelijk werk is. Ze stelt voor om dit aan de Mandarijn te vragen, maar ze krijgt geen toestemming. Vrouwen en meisjes zijn in China niet erg belangrijk, maar Gladys denkt aan hun ziel. Ze bidt tot God en vraagt aan Hem om uitkomst.

De volgende dag ontstaat er rumoer. De mandarijn komt eraan, hij wil graag met Gladys spreken. 'De Mandarijn wenst te spreken met de vrouw met het Boek!' De Mandarijn komt om raad vragen.

China

— Gladys Aylward —

Hij heeft bevel gekregen dat de meisjes die geboren worden, de voeten niet meer gebonden zullen worden. Gladys krijgt de opdracht om een vrouw te zoeken die dit kan controleren. Gladys schrijft brieven naar anderen zendingsposten, maar er niemand die wil komen om naar de dorpen te reizen. Nu heeft Gladys een probleem, de Mandarijn wil haar wil spreken en ze heeft niemand gevonden.

Ze wordt door de Mandarijn aangesteld als voetinspecteur en gaat daar tegenin. Gladys vertelt over haar taak om in de dienst van haar Koning te werken. De Mandarijn moet zijn gezag laten zien en zegt dat er de volgende dag twee soldaten en een ezel zullen klaar staan. Maar dan zegt hij nog iets. Gladys mag haar Boek meenemen, overal waar ze heen gaat. Dan buigt Gladys drie keer diep voor de Mandarijn. Ze aanvaardt haar benoeming tot voeteninspectrice. Haar verlangen wordt op een wonderlijke manier vervuld.

In de maanden die volgen komt Gladys in de bergdorpen waar ze ook de vrouwen en kinderen kan vertellen van God. Het Evangelie wordt verspreid. Als Gladys op een dag de Mandarijn wil vertellen van de resultaten ziet ze aan de kant van de weg een vrouw zitten met een kindje. Het kindje ziet er ziek uit. De vrouw dwingt haar om het kind te kopen, anders zal ze het laten doodgaan. Gladys heeft alleen 9 stuivers. De vrouw geeft haar het kind. Na enkele dagen goede verzorging knapt het kind op en het wordt Nicepence genoemd. Dit is het eerste kind dat in het zendingshuis wordt opgenomen.

Als Gladys op een dag wil vertrekken naar een van de bergdorpen krijgt ze een brief van de Mandarijn. Er is een oproer in de gevangenis. Gladys moet komen. Ze gaat naar de gevangenis en daar staat de directeur helemaal in paniek. Er is niemand die de gevangenen durft te stoppen en ze slachten elkaar af. De directeur zegt: 'Ze kunnen u niet doden, want u bent een christen; u hebt aan de mensen verteld dat de levende God u naar China gestuurd heeft en dat Hij bij u woont.' Gladys is bevreesd maar de deur wordt al geopend. Ze bidt tot God, of Hij haar wil sparen. Er is een man die met een bijl loopt te zwaaien en op iedereen inhakt. Een man probeert zich achter Gladys te verschuilen. De man met de bijl komt op Gladys af en ze roept: 'Sta stil!!'

Gladys ziet de groep mannen en beseft dat ook zij een ziel hebben. De mannen zitten de hele dag en hebben niks te doen. Een van de mannen komt naar voren en zegt: 'Wij danken u, Ai-Weh-Töh, wij danken u.' Deze naam betekent: 'Zij die ons liefheeft' of 'De moeder die ons beschermt'.

De gevangenisdirecteur wil hen allen weer opsluiten, maar Gladys gaat daar tegenin. Ze eist een betere behandeling voor de mannen, zodat ze later weer naar hun gezinnen kunnen terugkeren.

Op een dag komt Ninepence met een jongetje thuis die geen eten heeft. Ze wil graag haar eten delen met dit jongetje. Nu heeft Gladys twee kinderen. Ninepence en Less. Ze leert hen bidden om een nieuw hart. Een tijdje daarna krijgt ze nog twee kinderen, Bao-Bao en Francis.

Het geld raakt op en er is steeds minder te eten, ook krijgt Gladys geen post uit Engeland. Chang de kok heeft de ezeldrijvers beloofd dat Ai-Weh-Töh een verhaal zal vertellen uit het Boek. Daarom is het druk in de herberg. Gladys vertelt de gelijkenis van de Herder en het schaap, er wordt ademloos geluisterd. De volgende morgen wordt Gladys door de mannen bedankt, ook vragen ze of zij ook in hun dorpen de vrouwen en kinderen dit verhaal wil vertellen.

Er zijn nog kleine dorpjes in China waar slavenhandelaren wonen. Zij verkopen meisjes met kleine voetjes aan degene die er het meest voor bied. Gladys wil ook hier graag naar toe. Zo komen ze in Yuan Tsun. Ze komen aan bij een huis waar Gladys naar binnen wil, omdat God heeft verteld dat hier meisjes zijn. De vrouw doet eerst niet open, maar na enkele dreigementen opent ze verschrikt de

China

— Gladys Aylward —

deur. Een klein meisje wordt gebracht, waarbij de voeten gebonden zijn. Gladys maakt de banden los en masseert de voeten van het meisje, ook zingt ze zachtjes. Dan zegt het meisje: 'En de voetjes van Pearl, Lily, Ruby en Crystal... hun voetjes doen ook zeer...!' De vrouw zegt dat er niet meer kinderen zijn maar dat gelooft Gladys niet.

De vrouw vertelt dat ze zo bang is voor haar meester die binnen twee dagen thuis zal komen. Gladys neemt hen allemaal mee naar Yang Cheng. De vrouw is erg bang en denkt dat ze naar de gevangenis wordt gebracht, maar Gladys vertelt haar dat ze in haar huis mag blijven wonen. Op een dag mag de vrouw, Ruhama, vertellen dat God haar ziel heeft vrijgemaakt.

Ai-Weh-Töh mag ook aan de vrouwen van de Mandarijn het verhaal van het verloren schaap vertellen. Op een dag krijgt zij een geschenk van de Mandarijn. Het is één van de meisjes die in het paleis woont. Ze is naar Gladys toegekomen om naar haar te luisteren. Gladys vertelt die avond over de uittocht van het volk Israël. Ze gaan door de Rode Zee en komen allemaal veilig aan de overkant. Die God leeft nu nog! Ook het meisje uit het paleis, Sualan luistert en schijnt innerlijk getroffen te zijn.

Ook een jonge, een van de jongste ezeldrijvers heeft het verhaal gehoord. De volgende dag vertrekt hij weer. Sin-joe moet zwaar werk doen, wat hij niet aankan. Hij heeft geen familie meer. Hij heeft maandenlang gezworven en is toen de ezeldrijver tegengekomen. Hierdoor kreeg hij elke dag te eten, en elke nacht een warme slaapplek in een herberg. Nu heeft hij het verhaal gehoord van de verlossing van Israël, dit kan hij niet meer vergeten. Zijn reis gaat verder, soms zakt hij in, maar hij moet volhouden. Hij moet doorgaan tot ze weer in Yang Cheng zijn.

Op een dag komt er weer een ezelkaravaan aan in Yang Cheng. Sin-joe is daar ook bij. Hij is helemaal op. De jongen is doodziek. Gladys zegt dat hij hier blijft tot hij weer helemaal beter is. De ezeldrijver wil hem de volgende dag alweer meenemen, maar dat gebeurt niet. Zonder de jongen vertrekken ze. Sin-joe mag ook blij Gladys blijven.

Er is oorlog met Japan. De Japanse legers vallen China binnen. Maar wat zouden de Japanners in dit afgelegen deel van China moeten zoeken? In het voorjaar van 1938 komen er vliegtuigen boven Yang Cheng. Ze gooien bommen op Yang Cheng. Gladys blijft gespaard en gaat de gewonde mensen helpen. Ze geeft andere mensen opdracht om de mensen uit te graven en te verzorgen. Dan moet ze bij de Mandarijn komen. Hij is bang dat de gevangenen zullen ontsnappen bij een nieuw bombardement, daarom wil hij ze allemaal doden. Gladys vraagt of de gevangenen mee mogen helpen in de stad. De gevangenen zijn ontzettend blij. Al Gladys kinderen zijn gespaard. De Chinese soldaten komen de stad binnen om zich daar te verschuilen. De Mandarijn beveelt dat iedereen de stad moet verlaten. Tot het laatste moment blijft Gladys om de zieken en gewonden te helpen en te verzorgen. Daarna moeten ze naar het Zuiden vluchten. De Japanners zoeken Gladys omdat ze informatie doorgeeft aan de vijand. Hier heeft ze zelf geen besef van.

China

— Gladys Aylward —

Paragraaf 5

‘Welke twee namen heeft Gladys Aylward en hoe zijn deze ontstaan?’

Paragraaf 5.1 ‘De vrouw met het boek’

Mevrouw Mijnders- van Woerden heeft een boek over Gladys geschreven, waarvan ze de titel ‘De vrouw met het Boek’ heeft genoemd. Deze naam typeert heel haar leven. Nergens was Gladys zonder haar Boek; de Bijbel. Ze nam dit boek overal naar toe, dit staat ook duidelijk beschreven in dit boek. Eén van de hoofdstukken in dit boek heet De vrouw met het Boek. In dit hoofdstuk komt duidelijk naar voren waar deze bijzondere, eervolle naam vandaan komt.

Gladys Aylward heeft een lange reis achter de rug en is eindelijk aangekomen in Yang Cheng, waar mevrouw Lawson zou wonen. In Yang Cheng komt ze bij een zendelingsgemeente die haar hartelijk ontvangen. Het wordt haar aangeraden om meteen Chinese kleren aan te doen, want Chinezen houden niet van vreemdelingen. Al helemaal de mensen in het gebied waar mevrouw Lawson woont. Als ze deze kleren aan heeft, raakt ze ontroerd. Nu snapt ze eindelijk waarom ze altijd anders moest zijn dan anderen. Nu begrijpt ze waarom ze zo kort is; nu begrijpt ze waarom ze steil, zwart haar heeft; nu begrijpt ze waarom ze van die stijve harde vlechtjes had. Ze lijkt op de Chinezen!

Van deze zendingen hoort ze dat ze nog twee dagen per ezel moet reizen. Er worden ezels voor haar geregeld. De ezels zijn vol gepakt met gierst, rijst, koren, porseleinen kommetjes en kleren. Maar één ezel is niet volgepakt. Op die ezel zit Gladys Aylward! **Terwijl de ezelskaravaan verder reist, neemt ze haar Boek en leest er in.** De ezeldrijvers vinden dit erg vreemd; in dit bergland van Noord China lezen vrouwen nooit in een boek. Alleen geleerde Chinese mannen lezen in boeken. Ze weten ook niet in welk boek ze leest; ze kennen dit boek niet. Zo zien de ezeldrijvers de vrouw met het Boek. En net als de ezeldrijvers kennen vele andere Chinezen ook dit Boek nog niet. De ezeldrijvers zullen niet de enige zijn die over haar dachten als ‘de vrouw met het Boek’. Op deze wijze is deze naam ontstaan, welke Gladys zeker eer aan doet. (Mijnders- van Woerden, pp. 54-57).

Paragraaf 5.2 ‘Ai-Weh-Töh’

Gladys Aylward is in Yang Cheng, als zij op een dag een boodschap ontvangt van de Mandarijn: ze moet meteen naar de gevangenis komen. Van veraf kan ze het geschreeuw en de oproer al horen. Zij, Gladys, is geroepen om aan die oproer een einde te maken. Ze geloven dat niemand een einde kan maken aan de oproer, want alleen Gladys zou dat durven. De directeur spreekt met volle zekerheid: “Ze kunnen u niet doden, want u bent een christen; u hebt aan de mensen verteld, dat de Levende God u naar China gestuurd heeft en dat Hij bij u woont”. Ze weifelt nog, maar de deur wordt al achter haar gesloten. “Daar staat ze nu in de donkere tunnel van de gevangenis; voor haar op de binnenplaats de waanzinnige man, die met een hakbijl op de andere gevangenen inslaat; een wanhopig gegil van mensen in doodsangst eechoot door de donkere ruimte en achter haar een gesloten deur.” Gladys staat als verstaand, maar ze gelooft dat de God van Daniël nog Dezelfde is en

China

— Gladys Aylward —

ook nu verlossing kan geven. Ze roept in haar ziel om God. Ze roept naar de waanzinnige: “Sta stil!” De man luistert en geeft haar de bijl als ze er om vraagt . Er heerst een stilte en ze kijkt de binnenplaats rond. Een gevoel van walging en afschuw vervult haar. Ze ziet het toonbeeld van onmenselijke behandeling. Ze wordt vervuld met diep medelijden, maar dat kan ze nu niet laten blijken. Ze vraagt hoe de oproer is ontstaan, maar ze zwijgen allemaal. Dan begint ze zelf te praten. Ze vertelt dat ze hierheen is gehaald om de orde te herstellen. Maar dat ze niet daarvoor naar China is gekomen, maar om het Woord van God hier te brengen. Dan kan ze zich niet meer goed houden, de spanning is te groot geworden, er komen tranen. Ze gaat verder met vertellen dat ze is gekomen om te lezen over Gods Wet en over de Heere Jezus, die machtig is aan gevangenen de vrijheid te geven.

“Gladys ziet hoe vele donkere, wanhopig blikkende ogen, haar nu smekend en hoopvol aankijken. Gladys kan haar tranen niet verder bedwingen. Ze huilt; tranen van medelijden met deze ellendigen lopen over haar wangen. Uit de groep zwijgende gevangenen komt één man naar voren. ’t Is de man die achter haar rug gevlucht was. Zijn gelaat is zichtbaar veranderd. De angst is verdwenen. Met een zachte gloed in z’n donkere ogen en met beschaafde stem spreekt hij: ‘Wij danken u Ai-Weh-Töh, wij danken’. Hij zegt iets tegen de andere mannen, dan klinkt schuchter en aarzelend uit de vele monden: ‘Wij danken u Ai-Weh-Töi, wij danken u’.”

De ellende van deze gevangenen brengt een nieuwe last op haar ziel. Gladys zorgt ervoor dat de gevangenen een gevangenenkamer krijgen. Ook gaat ze op zoek naar werk voor hen. Vanaf dat moment bezoekt ze de gevangenen regelmatig en leest hen voor uit de Bijbel, ook leert ze hen psalmen en hymns zingen.

Vanaf dit moment noemden steeds meer mensen haar geen Gladys Aylward meer, maar Ai-Weh-Töh. Dit betekende in het Shansi-chinees eigenlijk: ‘zij die ons liefheeft, of ‘de moeder die ons beschermt’. Naar het Nederlands wordt Ai-Weh-Töh ook vaak vertaald met ‘de deugdzame’. Ook deze naam doet Gladys eer aan, heel haar leven staat in het teken van naastenliefde.

Paragraaf 6

‘Hoe was haar verblijf in Taiwan?’

Gladys Aylward heeft veel gereisd in haar leven. Als eerste is ze van Engeland naar China gereisd, hierover staat meer beschreven in paragraaf 2a. Vervolgens heeft ze binnen China vele reizen gemaakt. Na zeventien jaar in China te zijn geweest, heeft ze tien jaren in Engeland doorgebracht. Na deze jaren is ze terug gegaan naar China, waar ze niet lang mocht blijven en is ze doorgegaan naar Taiwan. Over haar verblijf in Taiwan willen we iets vertellen.

In 1957 gaat ze terug naar China. Maar in China kan ze niet blijven, ze gaat naar het vrije China: het eiland Formosa. Daar aangekomen wordt ze hartelijk ontvangen. Er staan verschillende mannen op Ai-Weh-Töh te wachten achter de douane. Er zitten mannen tussen die één van de honderd kinderen waren waar ze mee gereisd heeft. Gladys ervaart het ook als een zegen dat God weer kinderen bij haar gebracht heeft. Gladys adopteert daar een Chinese jongen (Gordon), voor wie ze is

China

— Gladys Aylward —

als een moeder. Zo gaan er jaren voorbij. Tot ze op een dag weer in haar huis komt, waar alle deuren openstaan, terwijl ze zeker weet dat ze die dicht had gedaan. Dan ziet ze een baby liggen in haar kamer. Ze vraagt de Heere wat ze daar mee moet. Als antwoord krijgt ze: 'Wie zodanig een kind ontvangt in Mijn Naam, die ontvangt Mij!' Zo begint Gladys Aylward haar tehuis voor weeskinderen, voor vondelingen en noodlijdende kleuters in de stad Taipei. Een nieuwe zendingstaak ligt er voor haar, ze sticht het kindertehuis dat later de naam *The Gladys Aylward Childrens Home* heet. Het aantal vondelingen en weeskinderen groeit, ze krijgt gebrek aan geld en hulp. Maar ook dan zorgt God voor haar. Dan vraagt er een Amerikaan op Taiwan of ze hulp nodig heeft. Hij kent een comité dat mensen helpt in nood, overal op de wereld. Ze noemt in het gesprek met hem dat die mensen Amerika die kinderen eens moesten zien. Dan bedenkt die man dat ze zelf naar Amerika moet gaan, om hierover te vertellen, dan zullen ze zeker wel geld geven. Vandaar dat haar reis naar Amerika was georganiseerd. Ondertussen zorgt een Chinees echtpaar (het meisje zegt mee te zijn geweest met de reis van honderd kinderen, maar Gladys herkent haar niet. Haar man is een goed accountant). Ze spreekt vaak op bijeenkomsten over hoe God in haar leven heeft gewerkt. 'Harten en beurzen gaan open'. Na haar bezoek aan Amerika volgen verzoeken uit Australië, Nieuw-Zeeland, en Korea, om ook daar te komen spreken over de zending in China. Uit deze landen, en bijzonder uit Amerika en Canada stromen de giften voor het weeshuis binnen. Ondertussen is ze weer terug bij haar weeskinderen, want heel lang kan ze hen niet achterlaten. Dan in 1963 gaat ze opnieuw naar Londen, waar haar een grote bijeenkomst wacht. Ook gaat ze op bezoek bij de koningin van Engeland. Op de terug weg reist er een accountant van 'The Gladys Aylward Charitable Trust' mee uit Londen. Hij heeft veel jaren het werk voor het weeshuis gesteund, nu kan hij het eindelijk zien. Maar daar in Taipei wacht hen een vreselijke ontdekking. De 'schoonzoon' lijkt meer dan één miljoen gulden achter te hebben gehouden. "De beschuldiging, dat 'schoonzoon' geld verduisterd heeft, is voor Gladys de bitterste pil, die zij ooit in haar leven moest slikken". Ze kan het eerst niet geloven, ze vertrouwd hem volledig. Ze dringt er op aan dat hij en zijn vrouw terug moeten keren van hun dwaalweg en hun schuld belijden, maar ze smeekt tevergeefs. Opnieuw wordt Gladys beproefd. Het wordt een donkere tijd voor haar, ze vertrouwt niemand meer, durft haar vroegere vrienden niet meer te ontmoeten en kan geen zendings-diensten meer houden. Alsof dat nog niet genoeg is, komt er ook nog een bericht uit Engeland dat er een liefdesgeschiedenis over haar leven is gepubliceerd. Ze vindt het vreselijk. Twee jaar lang sluit ze zichzelf op. Dan moet ze ook nog plotseling het weeshuis verlaten want de huur is opgezegd. Dan komt er een jonge vrouw; Kathleen Langton-Smith uit Engeland bij haar, die in Engeland gehoord heeft dat Miss Aylward grote zorgen heeft. Ze heeft ervaring met boekhouden en dat gaat ze dan ook doen voor het weeshuis. Door het toedoen van Kathleen beginnen de giften voor het weeshuis ook weer te komen. Kathleen is als een vriendin voor haar, de ergste depressie is voorbij. Dan komen de winter dichtbij, ondertussen is het eind jaar 1969. Er is een Nieuwjaarsbijeenkomst van vrouwen en ze hebben Gladys gevraagd te spreken. Kathleen vindt het niet vertrouwd dat Gladys gaat, zo ziek als ze is. Toch gaat Gladys wel. Als ze thuis komt is ze vreselijk moe, ze heeft nauwelijks kracht genoeg om naar haar slaapkamer te lopen. Die nacht overlijdt ze in haar bed. Zo eindigt het leven van Gladys Aylward, tot op de laatste dag vertelt ze over Hem die al onze levens leidt en voor wie wij allen moeten verschijnen "Ontwaakt, gij die slaapt, en sta op uit de doden, en Christus zal over u lichten."

China

— Gladys Aylward —

Paragraaf 7 'Samenvatting'

Wie was Gladys Aylward en wat is haar relatie met China?

Gladys Aylward wordt geboren op 24 februari 1902 in een arbeidersgezin te Edmonton, Londen. Vanaf haar 14^e heeft ze het ene baantje na het andere baantje, ze houdt het nooit lang uit. Ze geniet 's avonds vaak van het leven in het verlichte hart van Londen. Tot ze rond 1920 op een avond een kerk in wordt getrokken en geraakt wordt door de woorden van de prediker. Er volgen weken van onrust, tot ze op bezoek gaat bij de prediker en in gesprek komt met de vrouw van de dominee. Onder het gebed mag ze bewust worden van Gods genade en vind ze rust in haar ziel. Ze doet haar werk als kamermeisje plichtsgetrouw en nauwgezet. Op een gegeven moment ervaart ze een roeping om naar China te gaan. Ze leest in een tijdschrift dat er zendelingen voor China gezocht worden, dat er in China miljoenen mensen zijn die nog nooit van Christus gehoord hebben. Dit grijpt haar aan. Niemand begrijpt haar, als ze het er thuis over heeft zegt haar vader dat ze niets anders kan dan praten. Als ze huilend op haar kamer er nog eens over na denkt, denkt ze anders over de woorden van haar vader. Want praten is juist belangrijk voor een zending in China. Ze bidt tot de Heere en hij verhoort haar gebed; *'Zijt niet bezorgd wat gij zult spreken, Ik zal Mijn woorden in uw mond leggen!'*

Naar lang en geduldig gespaard te hebben reist ze op dertigjarige leeftijd naar China. Gladys reist van Londen met de trein naar de Engelse kustplaats Harwich, om vanaf daar met de boot naar Nederland te varen. Vanaf den Haag reist ze met de trein verder. Ze reist dwars door Nederland, Duitsland, Polen, Rusland en Mandsjoerije. Het is geen gemakkelijke reis voor haar. Als ze door Rusland reist vindt ze het verschrikkelijk om al die armoede te zien en dat ze de taal niet spreekt. Want nu kan ze hen ook niet over de Heere vertellen. Op een gegeven moment gaat haar trein ook niet verder en wordt ze verplicht om op dat station uit te stappen. Vanaf dat station moet ze uiteindelijk weer terug lopen in de koude nacht naar een ander station. Zo gaat haar reis nog enkele dagen door. Elke keer mag ze weer uit Gods Woord lezen en daar troost uit ontvangen. Ze wordt door Hem bewaard. In de stad Kobe wordt ze warm verwelkomd, daar blijft ze even, waarnaar ze verder gaat naar haar uiteindelijke bestemming.

Wanneer ze in Yang Cheng (haar bestemming) aan komt wordt ze erg koel ontvangen. Dit ontstemt haar enigszins, maar toch mag ze op God blijven vertrouwen. Ze leert de Chinese taal boven verwachting snel. Al snel beginnen mevrouw Lawson en Gladys een herberg. In het begin is het er nog niet erg druk, want zij staan er om bekend dat er geesten wonen bij hen, omdat ze blank zijn. Maar naar een poosje komen veel ezeldrijvers bij hen langs, mensen horen van de verhalen die daar verteld worden. Verhalen uit de Bijbel, het spreekt hen aan. Het wordt steeds drukker bij de herberg. Op een gegeven moment komt de Mandarijn, vragen om een inspectrice die de voeten van alle vrouwen kan controleren. Uiteindelijk besluit Gladys om die taak aan te nemen, want dan kan ze

China

— Gladys Aylward —

meteen veel over haar Koning vertellen. En zo gebeurt het, Gladys komt in veel verschillende plaatsen en overal waar ze komt vertelt ze uit haar Bijbel.

Ze krijgt ook steeds meer (wees)kinderen bij haar thuis. Elke keer wanneer er weer een kind in haar buurt komt die geen ouders/ verzorgers heeft, neemt zij het onder haar hoede. Uiteindelijk heeft ze een heel weeshuis. En zorgt ze met veel moederlijke liefde voor haar kinderen.

Als Gladys op een dag wil vertrekken naar een van de bergdorpen krijgt ze een brief van de Mandarijn. Er is een oproer in de gevangenis. Gladys moet naar de gevangenis. Als ze daar komt, is de directeur helemaal in paniek. Er is niemand die de gevangenen durft te stoppen en ze slachten elkaar af. De directeur zegt: 'Ze kunnen u niet doden, want u bent een christen; u hebt aan de mensen verteld dat de levende God u naar China gestuurd heeft en dat Hij bij u woont.' Gladys is bevreesd maar de deur wordt al geopend. Ze bidt tot God, of Hij haar wil sparen. Er is een man die met een bijl loopt te zwaaien en op iedereen inhakt. Een man probeert zich achter Gladys te verschuilen. De man met de bijl komt op Gladys af en ze roept: 'Sta stil!!' Gladys ziet de groep mannen en beseft dat ook zij een ziel hebben. De mannen zitten de hele dag en hebben niks te doen. Een van de mannen komt naar voren en zegt: 'Wij danken u, Ai-Weh-Töh, wij danken u.' Van dit moment komt haar bijnaam Ai-Weh-Töh, zoals iedereen haar ging noemen. Deze naam betekent: 'Zij die ons liefheeft' of 'de moeder die ons beschermt'. De gevangenisdirecteur wil hen allen weer opsluiten, maar Gladys gaat daar tegenin. Ze eist een betere behandeling voor de mannen, zodat ze later weer naar hun gezinnen kunnen terugkeren.

Zo heeft ze als zendelinge veel mogen betekenen in het Chinese land. Veel mensen hebben door haar het Evangelie mogen horen, soms op heel wonderlijke wijze. Het was niet altijd even gemakkelijk voor haar als *vreemdelinge* in China. In 1947 ging ze, na 17 jaar niet meer in Engeland te zijn geweest, terug naar haar geboorteland. 'Toen ik in Engeland terug kwam na een afwezigheid van meer dan 17 jaar, voelde ik mij hier net zo'n vreemdeling als toen ik voor het eerst in China aankwam' (Mijnders-van Woerden, p. 264). Ze bleef tien jaren in Engeland, daarna vertrok ze weer naar China, Hongkong. In de herfst van 1957 moet zij Hong-Kong verlaten. Ze ging naar het eiland Formosa in Taiwan. Hier heeft ze een weeshuis opgericht en is hier gebleven tot haar pelgrimsreis op deze aarde is geëindigd. Ze overleed nadat ze op een avond had gesproken bij een vrouwen-samenkomst. Ze was eigenlijk te zwak om dit nog te doen, maar niemand kon haar tegen houden als zij zo sprak: '*Laat mij toch gaan, ik verlang Hem te dienen tot het eind van de weg*' (Mijnders-van Woerden, p. 325). Zo overleed ze de dag na deze avond op 3 januari 1970. (<http://www.tlogical.net/bioaylward.htm>).